

Mansikka menestyy kasvihuoneessa

Suvi Lehtinen, ProAgria Etelä-Karjalan Maaseutukeskus

Mansikan viljely onnistuu kasvihuoneessakin. Näin voidaan ajoittaa satoa ja tehdä mansikkakaudesta mahdollisimman pitkä. Kasvihuoneolosuhteissa mansikan viljely on vaativampaa kuin avomaalla. Siksi ainakin kasvihuoneviljelyn perusasioista olisi hyvä olla selvillä ennen viljelyn aloittamista.

Osa viljelijöistä voi löytää markkinarakonsa kasvihuonemansikan viljelyllä, sillä mansikan sadonajoitus on noussut viime vuosina yhä tärkeämmälle sijalle. Keväällä mansikkaa halutaan ostaa juhlatilaisuuksiin ja herkutteluhetkiin. Sadon ajoittaminen voi joillekin olla myös imagon rakentamista; asiakkaat kokevat mansikkasesongin pidentämisen entistä parempana palveluna.

Kasvihuonemansikka marjoo ahkerasti

Kasvihuonemansikkaa viljellään useimmiten 1,2–1,5 metrin korkeudella riippuvissa kouruissa ja niihin asetetuissa turvesäkeissä tai ruukuissa. Kastelu hoidetaan tippu- tai tihkukasteluna.

Viljelyssä käytetään kylmävarastossa säilytettyjä taimia. Ne antavat sadon noin 50 päivän kuluttua istutuksesta. Sadon määrä riippuu taimen koosta. Yleensä käytetään avojuurisia A+-taimia tai tray-pottitaimia. Satoa saadaan tavallisesti noin viiden viikon ajan. Samoista taimista voidaan saada kaksi satoa, jos taimet talvetetaan kasvihuoneessa. Jos kasvihuoneessa halutaan tuottaa vain varhaismansikkaa, taimet voidaan hyödyntää jatkossa istuttamalla ne satokauden jälkeen avomaalle.

Uusi kasvi - uudet niksit

Muutamit kaakkoissuomalaiset viljelijät ovat kokeilleet mansikan kasvihuoneviljelyä kahtena viime vuotena. Viljely on vaativaa, mutta kokemukset ovat pääosin myönteisiä. Syytuotantoa kasvihuoneessa on vaikea saada kannattavaksi, koska sato jää usein kevätsatoa pienemmäksi. Lisäksi avomaalla tuotetaan nykyään satotaimien avulla mansikkaa pitkälle syksyyn. Keväällä tilanne on toinen: mansikkakausi pystytään aloittamaan jo toukokuussa eikä kotimaista avomaan mansikkaa ole tällöin vielä tarjolla.

Etenkin keväällä ongelmaksi kasvihuoneessa voi tulla pölytytys. Pölytykseen käytetään kimalaisia. Jos kimalaiset eivät pölytä riittävästi tai toimivat liian aktiivisesti, marjoista tulee epämuodostuneita. Liian aktiivisesti toimivien kimalaisten lentoa voidaan rajoittaa esimerkiksi avaamalla pesän luukku illalla vain kahden tunnin ajaksi.

Kasvihuonemansikan viljelyssä kukkavarret taittuvat helposti marjojen painosta. Kukkavarret onkin syytä tukea esimerkiksi siihen tarkoitettulla nylonverkolla tai rakentamalla erillinen tukirakennelma kasvatuskourujen viereen. Katkeamisherakkyys vaihtelee lajikkeittain. Myös satoa kerättäessä kukkavarret taittuvat helposti. Tämä voidaan estää keräämällä marjat pienillä saksilla.

Taudeista kasvihuonemansikkaan iskee helpoiten härmä. Etenkin Darselect-lajikossa esiintyy helposti härmää. Härmän torjuntaan käytetään rikitystä, sillä rikki estää härmäsienen itämisen. Myös vihannespunkit iskevät kasvihuonemansikkaan helposti. Ennakkotorjuntana voidaan käyttää biologisia torjuntaeliöitä, petopunkkeja.

Kalsiumia kasvihuonemansikalle

Kasvihuoneessa kasvit kärsivät herkästi kalsiumin puutteesta. Mansikalla kalsiumin puutos näkyy lehden reunojen ruskettumisena. Voimakkaan puutoksen oireita ovat ryppyiset ja väriltään tummat lehdet. Myös kukkien kehityksessä voi olla häiriöitä: verholehdet tummuvat, emit ja heteet eivät kehity kunnolla ja ne mustuvat. Tämän seurauksena marjoista tulee epämuotoisia. Kalsiumin puute on usein seurausta liian korkeasta ilmankosteudesta ja haihdunnan puutteesta. Myös liian vähäinen kastelu ja korkea johtokyky kasvualustassa aiheuttavat helposti kalsiumin puutetta.

Polka suomalaisten mieleen

Kaakkoissuomalaiset viljelijät kokeilivat useiden eri lajikkeiden viljelyä. Kokeilussa olivat Elsanta, Darselect, Polka, Korona, Honeoye ja Bounty. Euroopassa suosittu Elsanta-lajike tuottaa hyvän sadon, mutta sen hapahko maku ei ole suomalaisten kuluttajien mieleen. Elsantan on kerättävä täysin kypsänä, jotta marjaan ehtii kehittyä makua. Viljelijöiden kokemusten mukaan avomaatuotannossa suosittu Polka on mennyt parhaiten kaupaksi myös kasvihuoneessa kasvatettuna hyvän makunsa vuoksi. Korona on kuljetuskestävyydeltään heikko ja sen kukkavanat taittuvat erityisen herkästi.

Lisätietoja: suvi.lehtinen@maaseutukeskus.fi
puh. (05) 678 9332, 040 503 3195

Suvi Lehtinen

Mansikan viljely kasvihuoneessa helpottaa sadon ajoitusta.
Lisäksi se pidentää mansikkakautta kevästä syksyyn.